

re haar eigen sjoel niet lang kunnen handhaven. In 1893 wordt de 'Joodsche kerk' niet meer op het betreffende adres vermeld.

BETH TEPHILLA

De Sefardiem of Portugese joden hebben in de jaren tussen 1610 en 1722 enige keren een huissynagoge gehad. Pas in de 19de eeuw verenigden zij zich opnieuw in 'Beth Tephilla'. Deze Portugese gebroederschap probeerde onderdak te bieden aan zowel Portugese als Hoogduitse joden, een uitzonderlijk geval. In het Amsterdamse NIW staat op 11 september 1868 een advertentie van 'Beth Tephilla' te Rotterdam, waarin wordt meegedeeld dat de godsdienst oefeningen ten huize van E.M. Brandon voortaan bij E. Nathans zullen worden gehouden. De heer Brandon woonde Peperstraat 75, thans Stadhuisstraat; hij was operazanger bij de Rotterdamse Hoogduitse Opera. De heer Nathans was godsdienstonderwijzer en woonde Hang 25, later vernummerd tot 45. In hetzelfde blad wordt een circulaire besproken, waarin om bijdragen wordt gevraagd onder aanbeveling van de Portugees-Israëlitische opperrabbijn van Den Haag J. Ferares en van het Beth Din, een rechtscollege van de Portugese gemeente te Amsterdam. Een week later wordt melding gemaakt van het feit dat de Portugees-Israëlitische gebroederschap 'Beth Tephilla' op 13 september feest heeft gevierd in een ruimer lokaal. De naam betekent 'Huis des Gebeds', II Kronieken 6,24. Bij de Portugese joden wordt een synagoge esnoga genoemd, of afgekort snoge. Op 24 september 1869 vermeldt het NIW als bruidegom der wet S. Gomes de Mesquita en daarnaast J. Hooghart van de Hoogduitse gemeente. Het jaar daarop zijn er twee Portugese namen: J.S. del Valle en S.J. Gomes de Mesquita. Het Weekblad voor Israëlitische Huisgezinnen van 11 februari 1870 bevat het bericht dat de gebroederschap de tweede jaarlijkse algemene vergadering hield op 1 februari 1870. Het aantal leden is met negen vermeerderd, het nadelig saldo is 380 gulden en 17 cent. De vereniging wil echter de financiële moeilijkheden overwinnen.

Omstreeks 1872 heeft het genootschap op de algemene begraafplaats Crooswijk, op het grasveld bij de nieuwe ingang, een eigen begraafplaats aangelegd met de afmetingen 16,5 bij 8,25 meter. Waarschijnlijk is deze grond aangekocht, want op 3 maart 1876 staat in de Israëlitische Nieuwsbode een advertentie, waarin sprake is van de uitloting van de lening voor de begraafplaats. M.J. Blitz schrijft in 1970 in zijn inleiding op de Rotterdamse overlij-